

Силабус навчальної дисципліни

«Моделювання родовищ нафти і газу»

Спеціальність	103 Науки про Землю
Освітня програма	Геологія нафти і газу
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	4 курс, 8 семестр
Кількість кредитів	6
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 30 год. Лабораторні – 42 год. Самостійна робота - 108 год.
Форма підсумкового	Екзамен
Кафедра	Кафедра буріння та геології, 415Ф, 412Ф https://nupp.edu.ua/page/kafedra-burinna-ta-geologii.html
Викладач (-і)	Щедрова О.В., старший викладач
Контактна інформація викладача (-ів)	Щедрова О.В.: olya.polt@gmail.com
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	Відповідно до графіку

Мета навчальної дисципліни - надання студентам знань про принципи складання одно-, дво- та тривимірних моделей покладів та родовищ, процеси фільтрації; принципи побудови просторових комп'ютерних моделей продуктивних пластів на основі геолого-геофізичних даних за допомогою програмного продукту Petrel; основні поняття про застосування сучасних програмних продуктів для прогнозування видобутку нафти і газу та проектування розробки родовищ; основні можливості програм Petrel.

Результати вивчення навчальної дисципліни.

- ПР01. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області наук про Землю.
- ПР04. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в області наук про Землю, геології, геології нафти і газу;
- ПР07. Застосовувати моделі, методи і дані фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних процесів формування і розвитку земної кори та формування, міграції вуглеводнів.;
- ПР09. Вміти виконувати дослідження геосфер за допомогою кількісних методів аналізу;
- ПР10. Аналізувати склад і будову земної кори на різних просторово-часових масштабах;
- ПР12. Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи геологічних наук, зокрема геології нафти і газу;
- ПР13. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації, звіти та повідомлення;
- ПР15. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних;
- ПР17*. Визначати за геологічним розрізом потенційні місця накопичення вуглеводнів, виділення порід-колекторів; формувати вихідні дані для моделювання та прогнозування геологічних процесів за результатами розвідки;
- ПР19*. Володіти знаннями сучасних інформаційних технологій, використовувати на базовому рівні програмні засоби для моделювання геологічних процесів.

Передумови для навчання

Базовими навичками для вивчення даної дисципліни є раніше здобуті знання в рамках бакалаврської підготовки (наприклад, дисципліни «Геологія нафти і газу», «Основи геофізики», «Прогнозування, пошуки та розвідка родовищ нафти і газу» тощо).

Індивідуальне завдання

Курсова робота(проект)

Зміст навчальної дисципліни

- Тема 1. Основи геологічного моделювання
- Тема 2. Поняття про модель геологічного тіла (покладу, родовища)
- Тема 3. Методи моделювання геологічних процесів та структур.
- Тема 4. Статична модель.
- Тема 5. Концептуальна модель.
- Тема 6. Структурна модель.
- Тема 7. Моделі фільтрації.
- Тема 8. Властивості флюїдів.
- Тема 9. Властивості гірських порід.
- Тема 10. Пластові умови.
- Тема 11. Геофізичні дані для моделювання.
- Тема 12. Стратиграфічне моделювання.
- Тема 13 Побудова структури покладу.
- Тема 14. Побудова моделі продуктивного горизонту.
- Тема 15. Інтерпретація продуктивного горизонту.
- Тема 16. Моделювання петрофізичних властивостей.
- Тема 17. Моделювання розломних порушень.
- Тема 18. Інтерпретація розломних порушень.
- Тема 19. Масштабування моделі.
- Тема 20. Визначення змінних параметрів за результатами моделювання.

Сторінка курсу на
платформі Moodle

<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=2014>)

Рекомендовані джерела

Базова

1. Amilhon D. Principles of 3-D Seismic Interpretation and Applications. *Innovative Petrotech Solutions*. 8 p. URL: <https://www.jogmec.go.jp/content/300317801.pdf>
2. Ahanor D. Integrated Reservoir Modelling of the Norne Field. Volume Visualization/Seismic Attribute, Structural and Property Modeling. Norwegian University of Science and Technology. Trondheim, 2012. 125 p.
3. Deutch. C.V. Geostatistical reservoir modelling / C.V. Deutch. – Oxford: Oxford University Press, 2002. – 200 p.
4. Білецький В.С. Моделювання у нафтогазовій інженерії: навчальний посібник. / В.С. Білецький – Львів: Видавництво "Новий Світ – 2000", – Харків: НТУ «ХПІ», 2021. – 306 с

Рекомендовані джерела

Базова

5. Amilhon D. Principles of 3-D Seismic Interpretation and Applications. Innovative Petrotech Solutions. 8 p. URL: <https://www.jogmec.go.jp/content/300317801.pdf>
6. Ahanor D. Integrated Reservoir Modelling of the Norne Field. Volume Visualization/Seismic Attribute, Structural and Property Modeling. Norwegian University of Science and Technology. Trondheim, 2012. 125 p.
7. Deutch. C.V. Geostatistical reservoir modelling / C.V. Deutch. – Oxford: Oxford University Press, 2002. – 200 p.
8. Білецький В.С. Моделювання у нафтогазовій інженерії: навчальний посібник. / В.С. Білецький – Львів: Видавництво "Новий Світ – 2000", – Харків: НТУ «ХПІ», 2021. – 306 с
Моделювання в нафтогазовій промисловості / В. Білецький [та ін.] // Геотехнології = Geotechnologies. – 2018. – Число 1. – С. 86-98.
9. Michael E. Brookfield. Principles of Stratigraphy. United Kingdom, Padstow, Cornwall: TJ International Ltd, 2004.
10. Сергєєв П.В., Білецький В.С. Комп'ютерне моделювання технологічних процесів переробки корисних копалин (практикум) — Маріуполь: Східний видавничий дім, 2016. — 119 с.

Допоміжна

1. Довідник з нафтогазової справи / За загальною редакцією докторів техн. наук В.С. Бойка, Р.М. Кондрата, Р.С. Яремійчука. – 1996, 620 с.
2. Кирилов А.С., Закревський К.Е. Практикум з сейсмічної інтерпретації у PETREL. К.: Наукова думка, 2014. - 288 с.: іл. ISBN 978-5-7035-2324-7
3. Кондрат О. Р. Гідродинамічне моделювання як один із методів прийняття рішень про ефективну розробку нафтових родовищ / О. Р. Кондрат, О. А. Лукін // Розвідка та розробка нафтових і газових родовищ. - 2018. - № 4. - С. 7-14
4. Лозинський О.Є. Математичні методи в нафтогазовій геології. Підручник для студентів ВНЗ / О.Є. Лозинський, В.О. Лозинський, Б.Й. Маєвський та ін. – Івано-Франківськ: Факел, 2008. – 276 с.
5. Мончак Л.С., Омельченко В.Г. Основи геології нафти і газу. – Івано-Франківськ: Факел. – 2004. - 276 с.
6. Мислюк М.А. Моделювання явищ і процесів у нафтогазопромисловій справі. Івано-Франківськ: Івано-Франківський національний технічний університет нафти та газу. 1999 р.
7. Ertekin, Turgay, Jamal Hussein Abou-Kassem, and Gregory R. King. Basic applied reservoir simulation. Vol. 7. Richardson, TX: Society of Petroleum Engineers, 2019.
8. Fanchi, John R. Principles of applied reservoir simulation. Elsevier, 2005.

Система оцінювання результатів навчання

За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально 50 балів, за результатами підсумкового контролю 50 балів. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі дисципліни.

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Виконання лабораторних робіт	25
Написання модульних робіт	25
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35 - 59	FX	незадовільно
1 - 34	F	

Політики навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і лабораторних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.

Підготовка до лабораторних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Рішення лабораторних завдань повинно демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на лабораторних і лекційних заняттях є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

URL: <http://lib.nupp.edu.ua/elcat/alog?tab=de02c585931ca776e0f757935bb2a95c>